

Likabehandlingsplan

plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering
och kränkande behandling

Stöde förskola

Giltighetstid: 2022-11-11 - 2023-11-11

Ansvarig rektor: Anki Lindström

Biträdande rektor: Anna Lena Rehnberg

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetsätt

Barn möts av respekt för sin person, blir sedda och lyssnade till. Vi tar tillvara på barns frågor, tankar, idéer och samspelar i en demokratisk anda. Barnen vistas ofta i mindre grupper vilket ger möjlighet att skapa relationer, lyssna på varandra och respektera varandras åsikter.

3. Kartläggning av riskområden

Vi har skickat ut ett observationsmaterial inför kartläggning av vår utemiljö.

På den stora gården behöver vi vara speciellt uppmärksamma och närvarande i följande zoner: Skogsdelen samt vid storgungorna. Området på baksidan utanför Skogens fönster är ett ställe som lätt blir undanskymt och utan uppsikt. Detta gäller även utrymmet under balkongen utanför matsalen, där huset har en inbuktning, det kan vara svårt för pedagoger som befinner sig på framsidan att se barn som står i något av hörnen.

När det gäller lilla gården är identifierade riskområdena rutschkanan och kojorna. Barnen drar sig ibland till odlingsområdet som är något undanskymt.

4. Mål för arbete.

Vårt mål är att alla barn och vuxna skall bemötas och behandlas med respekt och acceptans, känna sig trygga, trivas och få känna glädje, såväl inne som ute.

Delmål

1. Det finns mötesplatser för undersökande och utforskande både inne och ute där barnen känner sig trygga
2. Barn möts av respekt för sin person, blir sedda och lyssnade till. Vi tar tillvara på barns frågor, tankar, idéer och samspelar i en demokratisk anda.
3. Barnen vistas ofta i mindre grupper vilket ger möjlighet att skapa relationer, lyssna på varandra och respektera varandras åsikter.
4. Alla vuxna i våra verksamheter vistas nära barnen i deras lekmiljöer samt arbetar aktivt med att stärka barnens språkutveckling.
5. Alla på förskolan skall känna ett likavärde, och vara medvetna om att det råder en nolltolerans mot diskriminering, trakassering och kränkande behandling.
6. Alla ska känna sig välkomna på förskolan – alla nya familjer ska ha ett välkomstsamtal på sitt modersmål samt en inskolningsperiod
7. Vårdnadshavare skall ha kännedom om likabehandlingsplanen och arbetet för att förskolan skall vara fri från kränkning, diskriminering och trakasserier.

5. Handlingsplan

Vid utevistelse behöver vi bemanna stora gården i följande zoner:

"Skogen", platån vid den borte kortsidan, kompisgungorna. En pedagog behöver röra sig över gården för att täcka upp där det finns mycket barn för tillfället. Förskolegården kräver att samtliga pedagoger sprider ut sig på bästa sätt för att ha uppsyn över alla gårdens områden.

När vi inte är fulltaligt bemannade väljer vi att vara tillsammans på lilla gården för att ha en bra översikt.

Ansvar: Alla pedagoger

Uppföljning: Avd. reflektionstid

Utvärdering: APT samt Vårens utvecklingsdag 2023.

6. Utvärdering av genomförda insatser

Vi har jobbat mycket med trygghet och rutiner på den nya förskolan, både inne och ute. I år upplever vi att barnen stannar kvar i sina lekar även fast andra vårdnadshavare hämtar under eftermiddagen, de blir inte ledsna. Utifrån detta kan vi vara på den "lilla gården" (närmast parkeringen) den sista tiden på dagen..

7. Barns delaktighet i arbetet

I det pedagogiska arbetet med barnen får dialog och samtal om likabehandling och allas lika värde ta plats utifrån barnens ålder och mognad. Vi arbetar med barnens inflytande på olika sätt, bland annat genom egna val.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar pedagog på berörd avdelning..
- Pedagog på berörd avdelning kontaktar rektor
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsam anmälan till LISA-systemet. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och kultur ingår i kartläggningen.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

– särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

– särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

